

DECIZIE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Lilia Tărîță, reprezentată de avocatul Iulian Paciuca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Liliei Tărîță cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Lilia Tărîță,

c o n s t a t ă:

La 24 septembrie 2020, Organizația de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare OCN „Easy Credit” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liliei Tărîță, solicitând încasarea datoriei în sumă de 14661,00 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 439,83 de lei.

Ulterior, reclamantul, prin cererea depusă la 21 octombrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.45), a solicitat suplimentar încasarea sumei de 150,00 de lei cu titlu de cheltuieli pentru citarea publică a pârâtei.

Prin hotărârea din 05 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Easy Credit” SRL și s-a încasat de la Lilia Tărîță în beneficiul OCN „Easy Credit” SRL suma datoriei în mărime de 14661, 00 de lei, ce rezultă din contractul de împrumut nr.097009797 din 27 iulie 2019; s-a încasat de la Lilia Tărîță în beneficiul OCN „Easy Credit” SRL suma de 439,83 de lei cu titlu de cheltuieli suportate la achitarea taxei de stat și suma de 150,00 de lei cu titlu de cheltuieli de citare publică a pârâtei.

La 20 noiembrie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.51), Lilia Tărîță a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 05 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 22 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Lilia Tărîță și s-a acordat apelantei termen limită până la data de 15 ianuarie 2021 de înregistrare în cancelaria Curții de Apel Bălți a dovezii de achitare a taxei de stat, în original, în mărime de 329,87 de lei și a cererii de apel

motivate cu semnătura olografă, în original, în limba română, în copii pentru toții participanții la proces; s-a explicat apelantei că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada de plată a taxei de stat, cererea de apel motivată în termenul stabilit, apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele anexate va fi restituit.

Prin cererea depusă la 15 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.65), Lilia Tăriță a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru depunerea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat.

Prin încheierea din 21 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a acordat apelantei Lilia Tăriță termen suplimentar până la data de 10 februarie 2021 de înregistrare în cancelaria Curții de Apel Bălți a cererii de apel motivate cu semnătura olografă, în original, însoțită de traducere în limba română, în copii pentru toții participanții la proces, precum și a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 329,87 de lei, în original; s-a explicat apelantei că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada de plată a taxei de stat, cererea de apel motivată în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin cererea depusă la 08 februarie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.70), Lilia Tăriță a solicitat acordarea suplimentară a unui termen scurt pentru înregistrarea oficială a cererii de apel motivate, inclusiv taxa de stat și probele la sediul Curții de Apel Bălți.

Prin încheierea din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a restituit cererea de apel depusă de Lilia Tăriță împotriva hotărârii din 05 noiembrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani și s-a remis apelantei Lilia Tăriță cererea de apel cu înscrisurile anexate.

La 04 martie 2021, Lilia Tăriță, reprezentată de avocatul Iulian Paciurca, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu expunerea asupra cerinței din cererea adresată Curții de Apel Bălți la 08 februarie 2021 privind acordare unui termen suplimentar pentru depunerea cererii de apel motivate și a taxei de stat.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel a concluzionat eronat, iar încheierea contestată este inechitabilă.

Totodată, a menționat că, nu se află pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, concluzia instanței precum că a recepționat actele judecătorești în Republica Moldova, este eronată și se combate cu actele ce confirmă ieșirea sa din țară în anul 2019 și locuiește în Federația Rusă. Or, actele judecătorești în Republica Moldova au fost recepționate de rudele sale, iar ea a comunicat cu instanța prin intermediul poștei electronice la distanță din Federația Rusă.

De asemenea, a considerat neîntemeiată și neechitabilă concluzia instanței de apel precum că i s-a acordat suficient termen pentru depunerea cererii de apel motivate și plata taxei de stat, în condițiile în care starea epidemiologică la nivel internațional a făcut dificilă expedierea actelor din Federația Rusă în Republica Moldova. În acest sens, a precizat că cererea de apel motivată a ajuns în Republica Moldova la data de 11 februarie 2021, adică după 10 februarie 2021, termenul limită acordat de instanță. Astfel și cerința din 08 februarie 2021 rămâne a fi întemeiată și justificată, nefiind emisă o încheiere de respingere. Or, era în așteptarea unui act

judecătorească pe marginea cererii din 08 februarie 2021 de acordare a unui termen suplimentar. Soluționarea greșită a cauzei a afectat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art. 6 CEDO și dreptul de proprietate garantat de art. 46 din Constituția Republicii Moldova și art.1 al Protocolului nr.1 la CEDO.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimă la 24 martie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d.95) și a fost recepționată la 26 martie 2021, conform avizelor de recepție (f.d.97).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 17 februarie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 04 martie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea copia încheierii instanței de apel către participanții la proces prin scrisoare de însoțire datată cu 18 februarie 2021 (f.d.83). Din textul recursului se deduce recepționarea încheierii contestate de către rudele recurente la data de 19 februarie 2021. Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Lilia Tăriță, reprezentată de avocatul Iulian Paciurca și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, hotărârea din 05 noiembrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Easy Credit” SRL împotriva Lilies Tăriță cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost contestată cu apel la 20 noiembrie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.50-51) de către Lilia Tăriță.

În temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 22 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Lilia Tăriță și s-a acordat apelantei termen limită până la data de 15 ianuarie 2021 de înregistrare în cancelaria Curții de Apel Bălți a dovezii de achitare a taxei de stat, în original, în mărime de 329,87 de lei și a cererii de apel motivate cu semnătura olografă, în original, în limba română, în copii pentru toți participanții la proces; s-a explicat apelantei că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada de plată a taxei de stat, cererea de apel motivată în termenul stabilit, apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele anexate va fi restituit (f.d.60-61).

Aici este de notat că, încheierea instanței de apel din 22 decembrie 2020 a fost expediată în adresa apelantei prin intermediul poștei electronice la 28 decembrie 2020 (f.d.62).

Prin cererea depusă la 15 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.65), Lilia Tăriță a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru depunerea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat.

Prin încheierea din 21 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a acordat apelantei Lilia Tăriță termen suplimentar până la data de 10 februarie 2021 de înregistrare în cancelaria Curții de Apel Bălți a cererii de apel motivate cu semnătura olografă, în original, însoțită de traducere în limba română, în copii pentru toți participanții la proces, precum și a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 329,87 de lei, în original; s-a explicat apelantei că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada de plată a taxei de stat, cererea de apel motivată în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită (f.d.67).

Colegiul notează că, încheierea din 21 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost comunicată apelantei prin intermediul poștei electronice (f.d.69), precum și prin intermediul poștei la adresa din r-nul XXXXX (f.d.68).

Prin cererea depusă la 08 februarie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.70), Lilia Tăriță a solicitat acordarea suplimentară a unui termen scurt pentru înregistrarea oficială a cererii de apel motivate, inclusiv taxa de stat și probele la sediul Curții de Apel Bălți.

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 17 februarie 2021, a restituit cererea de apel depusă de Lilia Tăriță împotriva hotărârii din 05 noiembrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani și a remis apelantei Lilia Tăriță cererea de apel cu înscrisurile anexate (f.d.81-82).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestui, apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 17 februarie 2021, în situația în care apelanta/recurenta nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat la declararea apelului în interiorul termenului acordat de instanța de apel prin încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

De altfel, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelanților de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 Cod de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelanta depunând la 20 noiembrie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.51) cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de

apel cu motivele de fapt și de drept, precum și dovada de plată a taxei de stat în cuantumul prevăzut de lege, având în vedere natura litigiului.

Totodată, Colegiul iterează că, prin încheierea din 22 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți prin care nu s-a dat curs cererii de apel, apelantei i s-a acordat termen până la data de 15 ianuarie 2021 de înregistrare în cancelaria Curții de Apel Bălți a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 329,87 de lei, în original și a cererii de apel motivate cu semnătura olografă, în original, în limba română, în copii pentru toții participanții la proces (f.d.60-61).

Mai mult, în temeiul art. 115 Cod de procedură civilă, ca urmare a admiterii cererii apelantei de acordare a unui termen suplimentar pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat, instanța de apel prin încheierea din 21 ianuarie 2021 i-a acordat apelantei termen suplimentar până la data de 10 februarie 2021 (f.d.67)

Cu referire la argumentul recurenteii precum că instanța de apel nu s-a pronunțat pe marginea cererii din 08 februarie 2021 de acordare a unui termen suplimentar, Colegiul menționează că, instanța de apel a punctat că apelantei i-a fost acordat un termen suficient pentru lichidarea neajunsurilor.

De altfel, în temeiul art.115 Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.

Astfel, la caz, apelanta a beneficiat prin prisma art. 115 Cod de procedură civilă deja o dată de prelungirea termenului de procedură stabilit de instanța de judecată.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În virtutea art. 113 Cod de procedură civilă dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În context, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată constatarea instanței de apel precum că în termenul acordat de instanță până la data de 15 ianuarie 2021 și ulterior până la data de 10 februarie 2021, apelanta nu a lichidat neajunsurile admise la depunerea cererii de apel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a punctat că apelanta în termenul acordat nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată.

Cu referire la argumentele recurenteii precum că corespondența în Republica Moldova a fost recepționată de rudele sale și nu personal, având în vedere că ea locuiește în Federația Rusă, Colegiul reiterează că, actele judecătorești au fost

comunicate apelantei inclusiv la adresa electronică indicată în cererea de apel nemotivată (f.d.50, 62, 69).

Implicit, Colegiul punctează că, odată inițiind procedura de apel, apelanta/recurenta urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de Lilia Tăriță.

În altă ordine de idei, recurenta nu a argumentat ce a împiedicat expedierea/depunerea cererii de apel motivate în instanța de apel anterior pentru a fi recepționată în interiorul termenului acordat, adică până la data de 10 februarie 2021. Or, apelanta în cererea expediată prin intermediul poștei electronice la 08 februarie 2021 în adresa instanței de apel a pretins acordarea suplimentară a unui termen scurt pentru înregistrarea oficială a cererii de apel expediată din Federația Rusă în Republica Moldova. De altfel, pretinsa corespondență din Federația Rusă a fost expediată pe numele avocatului Iulian Paciurca abia la 07 februarie 2021, prin intermediul poștei rapide DHL și nu în adresa instanței de apel (f.d.80). Plicul în cauză, la expediere este datat cu 08 februarie 2021, iar data recepționării este indicată 11 februarie 2021 (f.d.93)

Or, în textul art.112 alin.(3) Cod de procedură civilă, pentru ca actul de procedură să fie considerat a fi îndeplinit în termen, este prevăzută posibilitatea de depunere a cererilor de apel sau de recurs la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, însă acestea acte urmează a fi expediate în adresa instanței pentru a fi considerate în termen și nu avocatului.

Totodată, Colegiul notează că, mandatul avocațial seria MA nr. 1610940, eliberat pe numele avocatului Iulian Paciurca de către Lilia Tăriță este datat cu 22 ianuarie 2021, în baza contractului de asistență juridică nr. 05 din 22 ianuarie 2021 (f.d.88).

La caz, Colegiul învederează că, instanța de apel în încheierile prin care nu s-a dat curs cererii de apel, precum și prin care s-a prelungit acest termen, a menționat că actul de procedură trebuia prezentat în instanța judecătorească. Astfel, recurenta urma a se conforma și a asigura expedierea actelor necesare avocatului pentru ca ultimul să le depună în instanță în interiorul termenului acordat de instanță, având în vedere că apelantei, la solicitarea sa, i-a fost acordat termen suplimentar.

În atare circumstanțe, Colegiul reține ca fiind întemeiată constarea instanței de apel precum că apelanta a avut suficient termen de a înlătura neajunsurile menționate în încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, având în vedere că apelanta/recurenta a beneficiat de prelungirea acestui termen în conformitate cu art. 115 Cod de procedură civilă.

Argumentele recurenteii precum că instanța nu a emis o încheiere pe marginea cererii din 08 februarie 2021 referitor la acordarea unui termen suplimentar și respectiv această rămâne a fi întemeiată și justificată sunt combătute prin reglementările legale și anume prevederile art. 115 Cod de procedură civilă care prevede că instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată pentru același temei o singură dată, ceea ce, la caz, s-a realizat prin încheierea instanței de apel din 21 ianuarie 2021.

Or, părțile urmează a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că apelanta/recurenta și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

De altfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În corolar, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Lilia Tăriță, reprezentată de avocatul Iulian Paciurca.

Se menține încheierea din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Liliei Tăriță cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat